

POSTANOWIENIE

Dnia 3 września 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Demendecki

po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej na posiedzeniu w dniu 3 września 2024 r. zażalenia wnioskodawcy na zarządzenie z dnia 20 czerwca 2024 r., sygn. akt I ZI 21/24, w przedmiocie odmowy przyjęcia wniosku M. H. o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratora Prokuratury Rejonowej w M. Z. Ł.

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 171 pkt 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze (dalej powoływana jako ustawa Prawo o prokuraturze)

postanowił:

- I. utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie;
- II. kosztami postępowania obciążyć Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z dnia 27 marca 2024 r., sygn. akt I ZI 21/24 - wobec stwierdzenia, iż wniosek M. H. z dnia 9 sierpnia 2023 r., o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratora Prokuratury Rejonowej w M. Z. Ł. nie został sporządzony i podpisany przez adwokata/radcę prawnego będącego pełnomocnikiem i nie odpowiada warunkom formalnym pisma procesowego określonym w art. 119 § 1 k.p.k. - wezwano wnioskodawcę do uzupełnienia braku formalnego w postaci przesłania wniosku o uchylenie immunitetu sporządzonego i podpisanego przez pełnomocnika

będącego radcą prawnym lub adwokatem w terminie 7 dni od daty doręczenia wezwania pod rygorem odmowy przyjęcia wniosku w razie nieusunięcia braku w wyznaczonym terminie. Przesyłkę zawierającą powyższe zarządzenie wnioskodawca odebrał w dniu 29 marca 2024 r.

W złożonej w ustawowym terminie odpowiedzi na powyższe wezwanie M. H. nie uzupełnił wskazanych braków formalnych, przedkładając własnoręcznie sporządzone i podpisane pismo.

Zarządzeniem z dnia 20 czerwca 2024 r., sygn. akt I ZI 21/24, na podstawie art. 135 § 4 ustawy Prawo o prokuraturze odmówiono przyjęcia wniosku o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratora Prokuratury Rejonowej w M. Z. Ł. z uwagi na fakt, że wniosek nie został sporządzony i podpisany przez pełnomocnika będącego adwokatem albo radcą prawnym, pomimo wcześniejszego wezwania do uzupełnienia braków formalnych.

Zażalenie na powyższe zarządzenie wniósł w dniu 2 lipca 2024 r. (data wpływu do Sądu Najwyższego) wnioskodawca, który zaskarżył je w całości, nie formułując zasadniczo jakichkolwiek zarzutów, a przedstawiając argumentację mającą wykazać zasadność żądania o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratora Prokuratury Rejonowej w M. Z. Ł.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Wywiedzione zażalenie okazało się oczywiście bezzasadne. W ocenie Sądu Najwyższego argumentacja zawarta w części motywacyjnej zażalenia (nie sformułowano bowiem skonkretyzowanego zarzutu) nie zawiera jakiegokolwiek okoliczności faktycznej czy też prawnej, która podważałaby zasadność zaskarżonego zarządzenia i uzasadniałaby uwzględnienie postulowanego przez skarżącego żądania.

Zgodnie z art. 135 § 3 ustawy Prawo o prokuraturze wnioski o zezwolenie na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej, jeżeli nie pochodzą od prokuratora, sporządza i podpisuje pełnomocnik będący adwokatem albo radcą prawnym. Brzmienie powołanego przepisu nie nastręcza problemów interpretacyjnych i w sposób jednoznaczny ustanawia obowiązek zastępstwa profesjonalisty przy złożeniu wniosku inicjującego postępowanie delibacyjne

poprzez wprowadzenie przymusu adwokacko-radcowskiego, określając jednocześnie katalog podmiotów uprawnionych do sporządzenia i podpisania przedmiotowego wniosku, a nadto charakter, w jakim podmioty te muszą występować. Za powyższe uznać tym samym należy prokuratora albo adwokata lub radcę prawnego, przy czym muszą występować w charakterze pełnomocnika wnioskodawcy (zob. W. Kozielewicz, *Odpowiedzialność dyscyplinarna sędziów*, Warszawa 2005, str. 55, 66). Wspomniana reprezentacja, pojawiająca się na przedpolu postępowania karnego, pozwala na uzyskanie odpowiedniej jakości pisma, stanowiąc dodatkową ochronę przed pochopnymi czy wręcz podszytymi szykaną oskarżeniami składanymi przez strony procesu lub osoby nie zrównoważone psychicznie (zob. J. Gudowski (red.), T. Ereciński, J. Iwulski, Komentarz do art. 80 – Prawo o ustroju sądów powszechnych, teza 11).

Brak sporządzenia i podpisania pisma objętego przymusem adwokacko-radcowskim stanowi natomiast istotną przeszkodę do rozpoznania sprawy, faktycznie uniemożliwiającą nadanie jej biegu (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2014 roku, sygn. III KZ 17/14, Lex 1511281). Jeżeli zatem wniosek nie odpowiada warunkom formalnym pisma procesowego określonym w kodeksie postępowania karnego, w tym wymaganiom przymusu adwokacko-radcowskiego, prezes sądu dyscyplinarnego odmawia jego przyjęcia.

W niniejszej sprawie zarządzeniem z dnia 27 marca 2024 r., sygn. akt I ZI 21/24, wezwano wnioskodawcę do uzupełnienia braku formalnego w postaci przesłania wniosku o uchylenie immunitetu sporządzonego i podpisanego przez pełnomocnika będącego radcą prawnym lub adwokatem w terminie 7 dni od daty doręczenia wezwania pod rygorem odmowy przyjęcia wniosku w razie nieusunięcia braku w wyznaczonym terminie. W odpowiedzi na powyższe zarządzenie wnioskodawca nie uzupełnił wskazanego braku formalnego. Nie jest natomiast rolą sądu dyscyplinarnego wypełnienie podstawowych obowiązków strony, która to powinna dopełnić wszelkich wymogów formalnych inicjujących niniejsze postępowanie. Jeżeli zatem wniosek nie odpowiada warunkom formalnym pisma procesowego określonym w kodeksie postępowania karnego, w tym wymaganiom dotyczącym wykazania nabycia statusu oskarżyciela, należy odmówić jego przyjęcia. W wywiedzionym zażaleniu skarżący nie podał żadnej okoliczności

faktycznej czy też prawnej, która podważałaby zasadność zaskarżonego zarządzenia i uzasadniałaby uwzględnienie jego zażalenia. Za powyższą przyczynę nie może być natomiast uznana podnoszona przez autora zażalenia argumentacja oscylująca wokół konieczności uchylecia immunitetu formalnego wskazanego prokuratora.

Tym samym, uznając, iż zaskarżone zarządzenia było w pełni prawidłowe, należało utrzymać je w mocy. Jednocześnie zaznaczenia wymaga, iż niniejsze rozstrzygnięcie nie uniemożliwia - w razie spełnienia uprzednio opisanych wymogów - ponownego złożenia wniosku o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej.

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy postanowił jak na wstępie.

[M. T.]

[ms]